

участю фінансових посередників – банків і небанківських фінансових установ. Головна роль у системі фінансового посередництва належить банкам [2].

Рівновага ринку впливає не тільки на грошову сферу, а й на макроекономічну рівновагу в цілому. Тут, як і на товарних ринках, основними сторонами ринкового механізму є попит, пропозиція і ціна. Хоча в організаційно-правовому аспекті ці ринки функціонують самостійно, між ними існує тісний внутрішній зв'язок. Грошові кошти можуть легко переміщатися з одного ринку на інший, одні й ті ж самі суб'єкти можуть здійснювати операції одночасно чи поперемінне на кожному з них. Наприклад, комерційний банк на ринку боргових зобов'язань з допомогою своїх депозитних сертифікатів мобілізує кошти, які може розмістити на ринку цінних паперів або на валютному ринку. І навпаки, кошти, виручені від продажу цінних паперів, банк може розмістити під позичкові зобов'язання чи на придбання валютних цінностей.

За видами фінансових інструментів грошові ринки поділяються на: ринок позикових зобов'язань; ринок цінних паперів; валютний ринок. По спрямованості грошових потоків грошові ринки поділяються на: фондовий ринок; ринок банківських кредитів; ринок послуг небанківських фінансових установ. За економічним призначенням купівлі грошей грошові ринки поділяються на: ринок грошей; ринок капіталів [3; 4].

Між всіма цими елементами грошового ринку існує тісний внутрішній взаємозв'язок. Ринок грошей характерний тим, що він дуже чутливий до будь-яких змін в економіці та у фінансовій сфері. Тому попит і пропозиція тут дуже мінливі, а процент як ціна грошей часто змінюється під впливом. Тому він є найбільш реальним індикатором кон'юнктури грошового ринку взагалі й слугує базою формування процентної політики в країні. Це дає підстави розглядати механізм формування попиту і пропозиції на грошовому ринку тільки на підставі ринку грошей [5].

Сьогодні грошовий ринок України, становлення якого почалося разом зі становленням незалежності країни, все ще не досяг стабільності. Розвиток грошового ринку нашої держави часто піддається кон'юнктурним миттєвим тенденціям та змінам, які впливають на його стан не завжди ефективно. Отже, особливість ринку капіталів є в тому, що попит і пропозиція на ньому є менш рухливими, рівень процентної ставки залишається більш стабільним, не дуже чутливо реагує на зміну кон'юнктури, зрівнюючи з ринком грошей. Це повинні враховувати банки у своїй процентній політиці, для того щоб створити сприятливі умови для інвестування економіки.

Література:

1. Александрова М.М. Гроші. Фінанси. Кредит: Навчально-методичний посібник. – 2-е видання, перероблене і доповнене. – К.: ПУЛ 2002. – 336 с.
2. Щетинін А.І. Гроші та кредит: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 432 с.
3. Михайловська І.М. Гроші та кредит: Навчальний посібник. – Львів: Новий Світ –2000. 2006. – 432 с.
4. Коваленко Д. І. Гроші та кредит: теорія і практика: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 344 с.
5. Фінанси для фінансистів: підручник. /О. А. Шеремет, І. В. Дем'яненко, К. В. Багацька [та ін.] за заг. ред. Т. А. Говорущко – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 612 с.

ПРИМЕНЕНИЕ КОРРЕЛЯЦИОННО-РЕГРЕССИОННОГО АНАЛИЗА ДЛЯ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ МАСЛОЖИРОВОЙ ОТРАСЛИ

к.е.н., доцент М.О. Панченко

А.Р. Панкратова

Одеський національний політехнічний університет

Обоснование актуальности проблемы. Корреляционно-регрессионный – это построение и анализ экономико-математической модели в виде уравнения регрессии (уравнения корреляционной связи), которая отражает зависимость результативного признака от одного или нескольких факторов и дает оценку степени плотности связи [1].

Правильное использование корреляционных методов способствует пониманию сущности процессов взаимосвязей. Корреляционно–регрессионные связи выделяются не в любом единичном случае, а в среднем для множества ситуаций. Такие связи не имеют четкой дисциплины между причиной и следствием, а имеют лишь определенные соотношения. Таким образом определив названные соотношения можно рассчитать дальнейшее возможное развитие.

Анализ последних исследований и публикаций. Первые основополагающие теории были предложены в конце 70–х девятнадцатого века английским ученым Ф. Гальтаном. Исследуя закономерности наследственности было выявлено, что количественные признаки родителей у детей смягчались, приближались к среднему значению в общности. Данную связь ученый назвал термином регрессия, что, впоследствии, закрепилось за уравнением, описывающим расчеты по величине одного корреляционно связанного признака середины величины другого признака.

Далее теоретические знания развивал К. Пирсон, разработавший методы анализа взаимосвязи двух переменных, теорию частичных и чистых коэффициентов корреляции, теорию многофакторной корреляции. Ученый использовал коэффициент корреляции как инструмент измерения плотности связи.

Также рассматриваемую теорию изучали Р. Фишер, В. Госсет, Э. Слуцкий.

Формулировка цели работы. Рассмотрение корреляционно–регрессионного анализа как инструмента для прогнозирования экономического развития поможет лучше понимать и корректировать деятельность отечественных предприятий, в частности и в масложировой отрасли. В современных условиях данные возможности приобретают все большую актуальность.

Изложение основного материала. Особенности корреляционных связей в теории определяют два задания – определить теоретическую форму связи (регрессионный анализ) и измерить плотность связи (корреляционный анализ). Первое задание определяется выделением формы функциональной связи, которая четче отображает суть корреляционной зависимости. Второе задание – измерить с помощью определенных показателей как именно корреляционная связь приближается к функциональной связи [1].

Корреляционно–регрессионный анализ состоит из следующих этапов [1]:

- предварительный (априорный) анализ;
- сбор информации и ее первичная обработка;
- построение модели (уравнение регрессии);
- анализ и оценка модели.

Однако стоит учитывать, что выделенные этапы условны, так как тесно связаны друг с другом, а полученные результаты на каком либо этапе отразятся на выводах и результатах предыдущих этапах.

Отрасли украинской пищевой промышленности, куда входит масложировая отрасль, за последние десять лет сохраняют второе место в структуре реализованной продукции перерабатывающей промышленности (доля составляет 21–28%), уступая лишь отраслям металлургического производства [2].

На сегодняшний день масложировая отрасль состоит из больших маслоэкстрактных заводов, многочисленных специализированных предприятий, цехов по переработке масличных культур в составе сельскохозяйственных предприятий и фермерских хозяйств. Поэтому стратегически важно наблюдать и корректировать развитие данной отрасли.

Чтобы разработанная модель была правильной и надежной факторные признаки должны соответствовать таким требованиям [1]:

- быть количественными;
- рассчитываться по отношению к одной базе;
- не дублироваться, т.е. отображать разные стороны исследуемого явления.

Также к информационной базе корреляционно–регрессионного анализа ставятся определенные требования. Совокупность должна быть достаточно большой по объёму для надежности расчетов статистических характеристик. Исходные данные должны быть количественно и качественно однородными. Количественная однородность предусматривает отсутствие таких единиц наблюдения, которые по числовым значениям существенно отличаются от основной массы данных, а качественная – приближенность условий формирования факторных и результативных признаков.

В процессе составления корреляционно–регрессионной модели возникает вопрос о типе функции, которая наилучшим образом отображает взаимосвязь между результативным признаком и факторным. По форме выделяют такие корреляционные связи:

- прямые и обратные;
- линейные и не линейные;
- однофакторные и многофакторные.

Прямые и обратные определяются направлением изменения результативного признака, т.е. если изменения признаков одинаковы, то связь прямая, если изменения в разные стороны, то связь обратная. Характер изменений с переменной x определяет линейная или не линейная связь в уравнении, а количество факторных признаков определяет одно– или многофакторная зависимость.

В данной ситуации для масложировой отрасли модель однозначно будет многофакторная, так как отрасль материалоемкая, крупная и разнообразная по технологиям переработки.

Среди совокупности факторов в общем стоит выделить следующие:

- экономические – цена реализации, себестоимость, трудоемкость, уровень рентабельности;
- технические – пищевая ценность, энергетическая ценность, калорийность, срок хранения;
- нормативные – для каждой единицы ассортимента свои нормы;
- технологические – вкус, цвет, запах, консистенция;
- организационные – сезонность, ритмичность, стандартизованность технологий.

Выводы исследования и перспективы дальнейшего развития. В итоге, хоть и многообразие факторов для различных технологических процессов масложировой отрасли в Украине усложняет процесс корреляционно–регрессионного анализа, однако это подчеркивает важность и существенность использования такого анализа. Ведь если исходные данные соответствуют требованиям, то на основании уравнения корреляционной связи можно прогнозировать экономические действия и получать ожидаемые результаты. Дальнейшее рассмотрение данного инструмента позволит повысить точность и надежность корреляционно–регрессионного анализа для исследования масложировой отрасли в Украине.

Литература:

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 2. / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступа: [ww/ukrstat.gov.ua](http://ukrstat.gov.ua).
3. Інноваційна діяльність як економічна категорія, її значення в підвищенні ефективності діяльності промислових підприємств [Електронний ресурс] / І. І. Соколи, К. Аль-Мула Алі // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 3 (8). – С. 154-159. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n3.html>
4. Основные факторы, обеспечивающие инновационное развитие экономики Германии [Електронний ресурс] / Э. И. Патрик, Ю. В. Никитин, О. Э. Патрик // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2015. – № 4 (20). – С. 118-122. – Режим доступу до журн.: Науковий журнал

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ВІТЧИЗНЯНІЙ БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ

к.е.н., доцент Л.І. Чернишова

Н.А. Бойко

Одеський національний політехнічний університет

Сьогодні зумовлює розглядати персонал як основний ресурс організації будь-якої галузі, який майже на сто відсотків визначає успіх її діяльності. Проте це той специфічний ресурс, яким треба грамотно управляти, створювати оптимальні умови для його розвитку, вкладати в це необхідні кошти. Це дозволить розкрити інноваційний потенціал працівників і дозволить створити міцні конкурентні переваги на галузевому ринку. Не винятком є і банківська сфера. Актуальною